

Bepaal wie uw arbeidsmiddelen mag of moet keuren

Door het vaststellen van benodigde deskundigheid en risico's

Inhoudsopgave

1.	Wetgeving en keuring	4
1.1	Uw verplichting vanuit het arbobesluit in het kader van arbeidsmiddelen	5
1.2	De vormen van keuring	7
1.3	Wie voert de keuringen uit?	8
1.4	Verplichte keuring door een onafhankelijke keuringsinstelling	9
2.	Risicoklassen (bepalen)	11
2.1	Arbeidsmiddelen en hun indeling in risicoklassen	12
2.2	Bepalen van de risicoklasse met de keuringgraaf	14
2.3	De keuringgraaf gebruiken	15

Inleiding

Heeft u de juiste deskundigheid in huis?

Vanuit het Arbobesluit wordt de werkgever verplicht bepaalde arbeidsmiddelen te laten keuren zodat sprake is van een veilige arbeidsplaats. Toch heerst er veel onduidelijkheid over wat nu precies de verantwoordelijkheden van de werkgever zijn als het om arbeidsmiddelen gaat.

Weet u wie of u zelf arbeidsmiddelen mag keuren of dat moet laten doen? We zetten de belangrijkste informatie over uw verantwoordelijkheden inzake arbeidsmiddelen voor u op een rij.

---

1. Wetgeving en keuring

1.1 Uw verplichting vanuit het arbobesluit in het kader van arbeidsmiddelen

De regels omtrent keuring van arbeidsmiddelen zijn opgenomen in wetgeving in de vorm van het arbobesluit. De letterlijke beschrijving voor keuring van arbeidsmiddelen luidt:

“Een arbeidsmiddel dat onderhevig is aan invloeden die leiden tot verslechtingen welke aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van gevaarlijke situaties wordt, zo dikwijls dit ter waarborging van de goede staat noodzakelijk is, gekeurd, waarbij het zo nodig wordt beproefd”.

Uit het Arbobesluit wordt duidelijk dat een organisatie of ondernemer verplicht is om:

- arbeidsmiddelen in goede staat te onderhouden (art.7.5);
- arbeidsmiddelen te laten keuren (art. 7.4a), wanneer:
  - invloeden van buitenaf leiden tot slijtage, veroudering of verslechtering van het arbeidsmiddel;
  - de veiligheid van het arbeidsmiddel afhangt van de wijze waarop deze wordt geïnstalleerd.

De ondernemer is zelf verantwoordelijk vast te stellen welke arbeidsmiddelen aan keuringsplicht onderhevig zijn.

Indien een keuringsverplichting van toepassing is, dienen op de arbeidsplaats schriftelijke bewijsstukken (art. 7.4a) aanwezig te zijn van de uitgevoerde keuringen.

1.2 De vormen van keuring

We kunnen onderscheid maken tussen de volgende 2 vormen van keuring:

- **Keuring na installatie**

Deze keuring dient plaats te vinden voordat het arbeidsmiddel voor de eerste keer in gebruik genomen. Dit moet worden herhaald wanneer het arbeidsmiddel is gedemonteerd en/of op een andere plaats wordt geïnstalleerd.

- **Periodieke keuring**

Deze keuring dient het doel tijdig slijtage, veroudering of verslechtering te kunnen vaststellen. Met de keuring en een eventuele beproevingstest wordt duidelijk of het arbeidsmiddel ook voldoende onderhoud ontvangt. Bij de meeste arbeidsmiddelen is het uitgangspunt dat deze minimaal eens per jaar gekeurd dienen te worden. Hoe vaak een periodieke keuring dient te worden uitgevoerd is afhankelijk van de risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) die een eigenaar verplicht is uit te voeren.

1.3 Wie voert de keuringen uit?

U mag zelf bepalen wie de keuring van uw arbeidsmiddelen uitvoert, als maar aan één belangrijke voorwaarde wordt voldaan; de keuring wordt door een deskundige persoon of instelling uitgevoerd (Arbobesluit art. 7.4a, vijfde lid).

Deskundigheid is een begrip dat open staat voor interpretatie. Binnen TÜV Nederland omschrijven we deskundigheid als:

“Het beschikken over een brede praktische kennis van de kenmerken, behorende bij het arbeidsmiddel, en voldoende inzicht in de techniek hiervan, alsmede wet-, regelgeving en normen.”

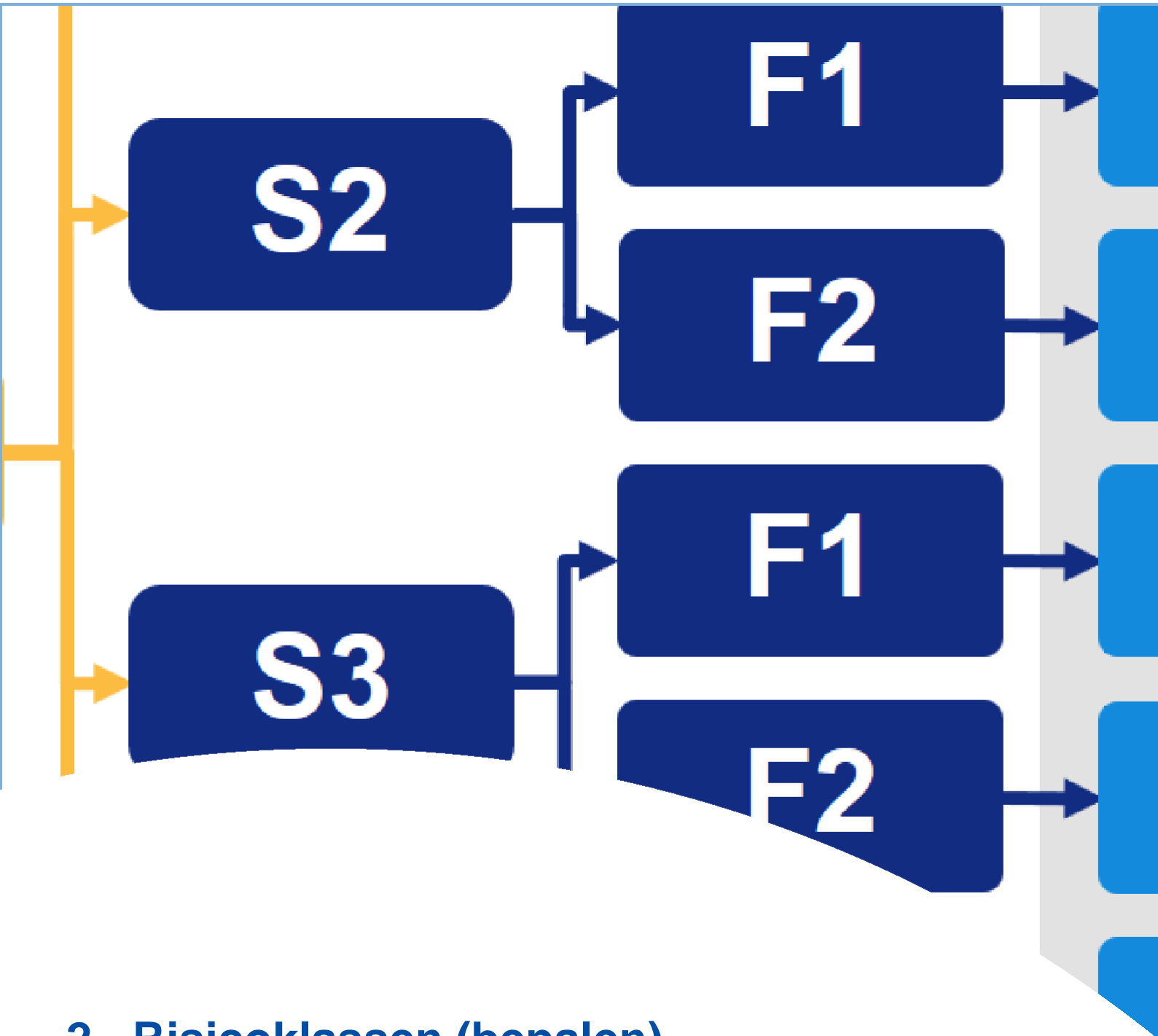
Oftewel een keurmeester moet een gekwalificeerd persoon zijn die door een technische opleiding en ervaring voldoende kennis heeft op het gebied van het arbeidsmiddel.

Dit kan uw eigen technische dienst zijn, een onderhoudsfirma, of een aangewezen keuringsinstelling zoals TÜV Nederland.

1.4 Verplichte keuring door een onafhankelijke keuringsinstelling

Voor een aantal arbeidsmiddelen geldt dat deze door een aangewezen onafhankelijke instelling zoals TÜV Nederland moeten worden gekeurd:

- **Een hijskraan met een bedrijfslast die gelijk is aan, of hoger is dan twee ton, en met een bedrijfslastmoment van tenminste 10 tonmeter**
Warenwetbesluit machines, art. 6d
Warenwetregeling machines, art. 2
- **Liften voor personenvervoer**
Warenwetbesluit liften, art. 17, eerste t/m derde lid
- **Hijs- en hefwerktuigen voor beroepsmatig personenvervoer**
Warenwetbesluit machines, art. 6fa, eerste en tweede lid (tijdelijke liften bij gebouwen, bouwliften, etc.)

2. Risicoklassen (bepalen)

2.1 Arbeidsmiddelen en hun indeling in risicoklassen

Om meer inzicht te geven in wie welke keuringen mag uitvoeren, oftewel wanneer een persoon of instelling ‘deskundig’ genoeg is om te mogen keuren, heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de verschillende soorten arbeidsmiddelen ingedeeld in risicoklassen.

Onderstaand treft u een overzicht van de risicoklassen met bijbehorende eisen aan de keurende persoon of organisatie en voorbeelden van arbeidsmiddelen.

Overzicht arbeidsmiddelen en risicoklassen

Klasse	Eisen inzake deskundigheid	Voorbeelden
0	Voorgelicht en onderricht	<ul style="list-style-type: none"> ■ Verbandtrommel ■ Werfkeet
1	Deskundig persoon met speciale opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ■ Acculader ■ Afkortzaag ■ Ladder ■ Trap ■ Rolsteiger ■ Elektrisch handgereedschap

<p style="text-align: center; font-size: 24pt; font-weight: bold;">2</p>	<p>Een deskundig persoon die een onafhankelijke positie bekleed ten opzichte van degenen die belang hebben bij de keuringsuitkomst</p> <p>NEN-EN-ISO/IEC 17020-B</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Steiger ■ Blusmaterieel ■ Vorkheftruck ■ Roldeur ■ Lasapparatuur
<p style="text-align: center; font-size: 24pt; font-weight: bold;">3</p>	<p>Dezelfde eisen als bij risicoklassen plus een kwaliteitsmanagementsysteem volgens ISO 9001 of specifieke accreditatie</p> <p>NEN-EN-ISO/IEC 17020-B</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hijskraan met lastmoment > 10 tm ■ Hijs en hefwerktuig
<p style="text-align: center; font-size: 24pt; font-weight: bold;">4 t/m 6</p>	<p>Onafhankelijke keuringsinstantie</p> <p>Geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie voor de NEN-EN-ISO/IEC 17020-A</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hijs- en hefwerktuig voor personen met vrije valhoogte >3 meter ■ Hijs- en hefwerktuig voor verplaatsing van meer dan één persoon ■ Liften voor personenvervoer ■ Drukapparatuur

Na een blik op de risicoklassen wordt al snel duidelijk dat bij arbeidsmiddelen met hoger risico ook hogere eisen worden gesteld aan de deskundigheid van de keurende persoon.

2.2 Bepalen van de risicoklasse met de keuringgraaf

Uiteraard is de tabel op de vorige pagina nog niet sluitend genoeg om te bepalen welk specifiek arbeidsmiddel onder welke risicoklasse valt.

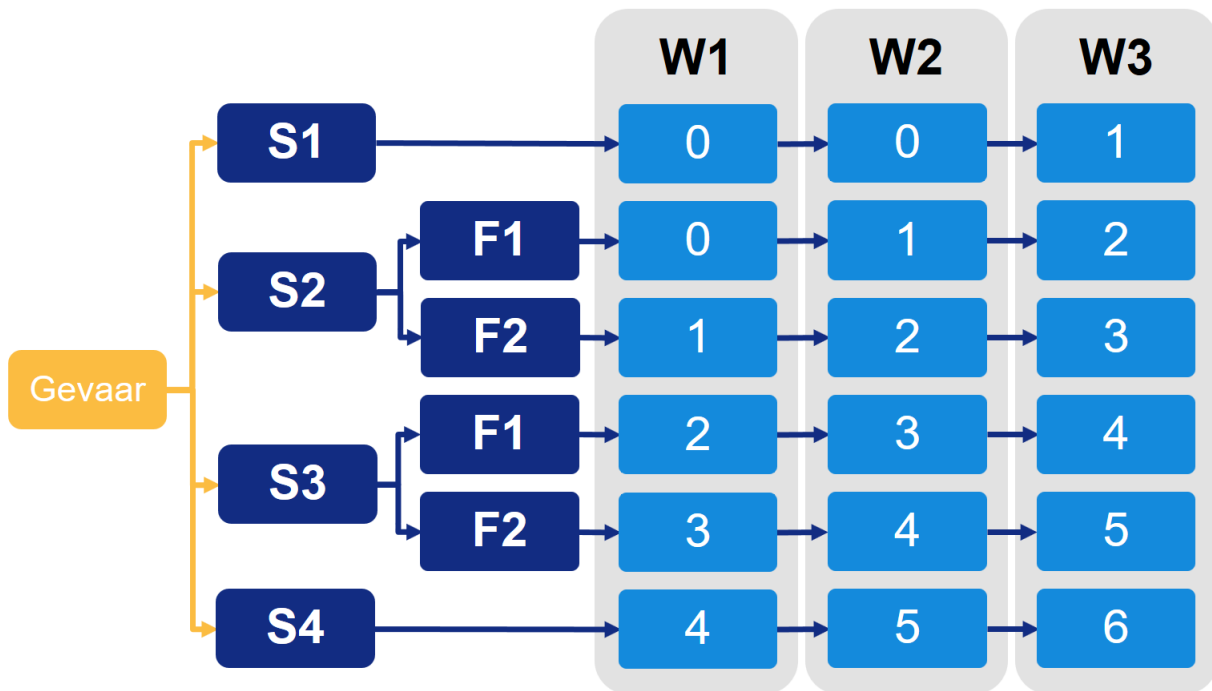
Met behulp van de keuringgraaf, een variant op de risicograaf, kan een arbeidsmiddel eenvoudig in een keuringsklasse worden ingedeeld zodat kan worden bepaald of een keuring door de eigen organisatie kan worden uitgevoerd of dit door een externe partij dient te gebeuren.

De keuringgraaf dient zorgvuldig te worden ingevuld om te voorkomen dat u het arbeidsmiddel in risicoklasse te kort doet. Een gevolg zou dan kunnen zijn dat toezichthouders vast moeten stellen dat de persoon die de keuring uitvoert niet over voldoende deskundigheid beschikt en u dit zwaar wordt aangerekend.

2.3 De keuringgraaf gebruiken

Het vaststellen van de risicoklasse van een arbeidsmiddel wordt gedaan door *gevolgen*, *blootstelling* en *kans op gevaar* met elkaar in verband te brengen. Deze zijn hieronder nader uitgewerkt.

Gevolgen (criterium S) Ernst van mogelijk letsel of schade	S1	Lichte schade aan eigendommen / lichte verwonding / geen schade aan milieu
	S2	Ernstige schade aan eigendommen / zware verwonding / indirecte schade aan milieu
	S3	Dode / ernstige schade aan milieu
	S4	Calamiteit / vele doden
Blootstelling (criterium F) Blootstelling aan risico in de gevaarlijke zone(s) (tijdsduur en frequentie)	F1	Zelden toegang
	F2	Vaak tot continue toegang
Kans op gevaar (criterium W) Kans dat een gevaarlijke gebeurtenis zich voordoet	W1	Laag (waarschijnlijk niet)
	W2	Gemiddeld (komt voor)
	W3	Hoog (komt vaak voor)

De keuringgraaf voor het bepalen van benodigde deskundigheid voor keuring van al uw arbeidsmiddelen

Voorbeeld 1: Heftrucks

Bij een vorkheftruck is bij falen een ongeval met zware verwondingen (S2) een realistisch gevolg. Tijdens het gebruik, is de blootstelling continu (F2) en het mogelijk optreden van een defect met een gevaarlijke gebeurtenis als gevolg, leidt niet altijd tot een gevaarlijke situatie (W2). Wanneer men de waarde S2 naar F2 in het diagram volgt en vervolgens de risicoklasse

afleest in de kolom W2 ter hoogte van F2, komt men in de keuringgraaf uit op risicoklasse 2. Oftewel, een heftruck dient dus gekeurd te worden door een deskundig persoon die een onafhankelijke positie bekleedt t.o.v. degenen die bij de keuringsuitkomst belang hebben.

Voorbeeld 2: Hoogwerkers

Bij gebruik van een hoogwerker is bij falen een ernstig ongeval met de dood (van minimaal 1 persoon) een realistisch gevolg (S3). Tijdens het gebruik is de blootstelling continu (F2) en de kans op een defect met een gevaarlijke gebeurtenis als gevolg, gemiddeld (W2).

Wanneer men de waarde S3 naar F2 in het diagram volgt en vervolgens de risicoklasse afleest in de kolom W2 ter hoogte van F2, komt men in de keuringgraaf uit op risicoklasse 4. Oftewel, een hoogwerker dient gekeurd te worden door een onafhankelijke keuringsinstantie (geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie).

Met behulp van de keuringgraaf kunt u bepalen welke deskundigheid er nodig is voor keuring van al uw uw arbeidsmiddelen.

Hebt u vastgesteld wie uw
arbeidsmiddelen kan gaan keuren?

Benut de deskundigheid van TÜV Nederland

Vraag keuring van uw arbeidsmiddelen in risicoklasse 4 t/m 6 bij ons aan, of breng uw onderhoudspersoneel de deskundigheid bij om uw arbeidsmiddelen in risicoklasse 1 t/m 3 zelfstandig te kunnen keuren. Neem contact op voor meer informatie.

[Neem contact op](#)